

JUSTITSMINISTERIET

Lovafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 9. april 2010
Kontor: Statsretskontoret
Sagsnr.: 2010-792-1173
Dok.: LAR40559

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 496 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 13. januar 2010. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Anne Baastrup (SF).

Lars Barfoed

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 496 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del):

”Under henvisning til Cavlingprisvinder Jesper Tynells afsløringer og kravene til regeringens embedsmænd og en ministers ansvar bedes ministeren vurdere, om de eksisterende regler, såvel skrevne som uskrevne, på området er tilstrækkelige, når det ifølge Cavlingsprisvinderen forholder sig således, at:

- Claus Hjort Frederiksen gav Folketinget usande oplysninger.
- Ministeren afskaffede kravene til udenlandske arbejdstageres sikkerhed i farlige job - i al hemmelighed og uden om Folketinget.
- Beskæftigelsesministeriet bad kommunerne administrere den såkaldte 300-timers regel på en ulovlig måde.
- Ministeriet bestilte misvisende tal fra Arbejdsmarkedsstyrelsen for at dreje den offentlige debat til egen fordel.
- Embedsmænd slettede belastende dokumenter fra ministeriets arkiver.”

Svar:

1. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Beskæftigelsesministeriet. I udtalelsen har Beskæftigelsesministeriet anført følgende:

”For en ordens skyld ønsker Beskæftigelsesministeriet at slå fast, at alle de nævnte udsagn står for spørgerens egen regning, og at ministeriet naturligvis må afvise påstandene.

Der vedlægges et notat med en kortfattet gennemgang af de sager, der må formodes at være baggrunden for, at påstandene er fremført.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt regler m.v. er tilstrækkelige, forstår Beskæftigelsesministeriet dette som en henvisning til regler om kontrol. Hertil bemærkes, at der i forløbene har været stillet og er besvaret mange spørgsmål fra Arbejdsmarkedsudvalget og fra enkeltmedlemmer af Folketinget. Beskæftigelsesministeren har været kaldt i samråd adskillige gange. I én af sagerne har der været afholdt en forespørgselsdebat. Ankeinstanserne (Beskæftigelsesankenævne og Ankestyrelsen) har taget stilling til den rejste fortolkningstvivil vedr. 300-timers reglen. Folketingets Ombudsmand undersøger i øjeblikket sagen om aktindsigt i udvekslede dokumenter mellem Arbejdsdirektoratet og Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI).

Efter Beskæftigelsesministeriets opfattelse viser forløbene, at de instrumenter, der i henhold til Grundloven, forvaltningsretten og parlamentarisk praksis, giver Folketinget, herunder Folketingets Ombudsmand, mulighed for at kontrollere regeringens og ministrenes virksomhed, er blevet anvendt i stor udstrækning.

Ligesom i andre tilfælde, hvor lovens ord giver anledning til fortolkningstvivil, har Arbejdsdirektoratets fortolkning af 300-timers reglen været prøvet i ankeinstanserne, der nåede frem til et andet resultat end direktoratet. Direktoratet har i konsekvens heraf og i overensstemmelse med almindelig forvaltningsretlig praksis pålagt kommunerne at tage de pågældende sager op og efterbetale kontant-

hjælp til de berørte ægtefæller. Eventuelle spørgsmål om erstatning herudover afgøres ved domstolene efter de almindelige erstatningsretlige regler.”

Notatet, som Beskæftigelsesministeriet henviser til i sin udtalelse, vedlægges i kopi.

Hverken Beskæftigelsesministeriets udtalelse eller notat giver Justitsministeriet anledning til bemærkninger

2. Om ansvarsforholdene for ministre og embedsmænd kan Justitsministeriet generelt oplyse følgende:

Ministre er undergivet både et politisk og et retligt ansvar.

Ministrenes politiske ansvar over for Folketinget følger af grundlovens § 15, stk. 1, hvorefter ingen minister kan forblive i sit embede, hvis Folketinget har udtalt sin mistillid til vedkommende. Det er således i alle tilfælde ministeren, der bærer det politiske ansvar over for Folketinget.

Om ministres retlige ansvar bestemmer grundlovens § 13, 2. pkt., at ministrene er ansvarlige for regeringens førelse, og at deres ansvarlighed bestemmes nærmere ved lov.

I overensstemmelse hermed er der i lov nr. 117 af 15. april 1964 om ministres ansvarlighed (ministeransvarlighedsloven) fastsat regler om det retlige ansvar for ministres embedsførelse. Lovens § 5 har følgende ordlyd:

”§ 5. En minister straffes, hvis han forsætligt eller af grov uagtsomhed tilsidesætter de pligter, der påhviler ham efter grundloven eller lovgivningen i øvrigt eller efter hans stillings beskaffenhed.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 finder anvendelse, såfremt en minister giver folketinget urigtige eller vildledende oplysninger eller under folketingets behandling af en sag fortier oplysninger, der er af væsentlig betydning for tingets bedømmelse af sagen.”

Embedsmænd kan ved tilsidesættelse af de pligter, der påhviler dem, pådrage sig forskellige former for ansvar.

Embedsmænd er i deres virke således underlagt regler om strafansvar, jf. navnlig straffelovens §§ 155-157. Reglerne indebærer bl.a., at den, som virker i offentlig tjeneste, kan straffes, hvis vedkommende gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjene-

stens udøvelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten medfører, jf. straffelovens § 157.

Herudover er embedsmænd underlagt regler om disciplinært ansvar, der kan føre til ansættelsesretlige sanktioner mv. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til tjenestemandenslovens kapitel 4, der indeholder regler om disciplinærforfølgning mv. mod tjenestemænd, som måtte gøre sig skyldig i en tjenstlig forseelse.

Justitsministeriet finder ikke, at der er behov for en ændring af reglerne om ansvarsforholdene for ministre og embedsmænd.